

- Společnost je divadlem boje individuálního a obecného, vášní jednotlivců a toho, co je obecné, vyššího zájmu a vážnosti veřejného života.

Spisy: Sämtliche Werke, hg. von H. Glockner, 1927 ff (zvl. Sv. III.: Philosophische Propädeutik, Gymnasialreden u. Unterrichtsgutachten).

Literatura: Cipro, M.: G.W.F. Hegel. In: Prameny výchovy sv. II., Praha 1991. S. 239 - 250. - Ehlert: Hegels Pädagogik, 1912. - Furck, G. F.: Der Bildungsbegriff des jungen Hegel, 1953. - Gulyga, A.: G. W. F. Hegel. Leipzig 1980. - Hartmann, H.: Hegel, 1929. - Glockner, H.: Hegel, 1929 a 1940. - Litt, Th.: Hegel, 1961. - Nicoli, F.: Hegels Bildungstheorie, 1955. - Thaulow, G.: Hegels Ansichten über Erziehung und Unterricht, 1853-54.

HEL F E R T Vladimír (1886 - 1945)

Český hudební vědec, kritik a pedagog. Byl univerzitním profesorem v Brně a v letech 1920-39 působil též jako dirigent Orchestrálního sdružení v Brně. Za nacistické okupace byl uvězněn v koncentračním táboře a na následky věznění zemřel krátce po válce 18. 5. 1945. Je autorem cenných monografií o hudebním baroku, o B. Smetanovi, L. Janáčkovi i o české moderní hudbě. Jako hudební pedagog se osvědčil svou úspěšnou knihou "Základy hudební výchovy na nehu-
debních školách", která vyšla poprvé r. 1930, po válce pak znovu r. 1956.

HEL U S Zdeněk (1935)

Český psycholog a pedagog. Narodil se 19. 8. 1935 v Chotíně u Plzně. R. 1958 ukončil studium psychologie na Filozofické fakultě UK. Pracoval zprvu v diagnosticko-výchovných zařízeních pro obtížně vychovatelné děti, později v ústavech Čs. akademie věd. Od r. 1972 se věnuje pedagogické psychologii. V Pedagogickém ústavu Komenského vedl do r. 1990 tým, prosazující důslednější uplatňování zřetele k žákům jako aktivním subjektům. Od r. 1990 působil na Pedagogické fakultě UK ve funkci děkana. Je jedním ze zakládajících členů Evropského fóra pro svobodu a vzdělávání, předsedou redakční rady časopisu Pedagogika, členem univerzitních vědeckých rad v Praze, Plzni, Č. Budějovicích aj. Ve své vědecké činnosti se postupně zaměřoval na problematiku socializace osobnosti, vlivu sociálních faktorů na učení a výkon žáků, pedagogické diagnostiky a pojetí školní úspěšnosti. Klade důraz na tzv. osobnostní přístup k žákům a humanizaci školy. Věnuje se zejména pojetí současného dětství a mládí, mechanismům jejich blokování i nápravným a rozvojovým opatřením. Odtud vyvozuje náměty pro změny v koncepci školy a přípravu učitelů. Jeho publikace se vyznačují precizností výkladu a zároveň citlivým pochopením pro zájmy a potřeby dítěte a tendencí k svobodnější škole, zbavené byrokratického autoritářství.

Spisy: Psychologické problémy socializace osobnosti, Praha 1972, 1976. - Pojetí žáka a perspektivy osobnosti. Praha 1982. - Vyznat se v dětech. Praha 1984. - Zřetel k autoregulaci jako složka osobnostního přístupu k žákům. In: Pedagogika 1990/1. - Vedení žáků ke vzdělávací autoregulaci a humanizace školy (s I. Pavelkovou). In: Pedagogika 1992. - Návrh pojetí obecné školy (s P. Piňhou). Praha MŠMT/Portál 1933. - Návrh pojetí občanské školy (s P. Piňhou). Praha MŠMT/Portál, 1994.

HEL V É T I U S Claude Adrien (1715 - 1771)

Francouzský filozof, jeden z hlavních představitelů epochy osvícenství. Narodil se 26. 1. 1715 jako syn dvorního lékaře královny Marie Leszcynské, manželky Ludvíka XV. Prošel jezuitskou